

GAZETA MUZEALNA

nr 83/maj 2010 r.,
str. I-III

MIESIĘCZNIK MUZEUM ŻUP KRAKOWSKICH

Tomasz Merta nie żyje

Wspomnienie pośmiertne Tomasza Merty - podsekretarza stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego, który zginął w katastrofie lotniczej w Smoleńsku 10 kwietnia 2010 roku.

Wśród ofiar katastrofy samolotu prezydenckiego, którym na obchody 70. Rocznicy Zbrodni Katyńskiej leciały najważniejsze osobistości RP, jest także Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Tomasz Merta, urodzony w 1965 roku. Był absolwentem filologii polskiej na Uniwersytecie Warszawskim, podyplomowej Szkoły Nauk Społecznych przy IFiS PAN oraz studium doktoranckiego na Wydziale Stosowanych Nauk Społecznych UW.

W trakcie swojej kariery zawodowej pełnił między innymi funkcję Dyrektora Instytutu Dziedzictwa Narodowego, czy konsultanta merytorycznego w Centrum Edukacji Obywatelskiej. Był także współautorem licznych programów nauczania i podręczników do wiedzy o społeczeństwie, historii oraz przedsiębiorczości.

W latach 1996-1998 pracował także jako asystent w Instytucie Stosowanych Nauk Społecznych Uniwersytetu Warszawskiego. Znany jako współautor i współredaktor licznych książek publicystycznych. Swoje teksty publiko-

wał między innymi w: „Res Publice Nowej”, „East European Constitutional Review”, „Kwartalniku Konserwatywnym”, „Znaku”, „Życiu”, „Rzeczpospolitej”, „Gazecie Wyborczej”, „Przeglądzie Politycznym”, „Więzi”, „Newsweeku” i „Ozonie”.

Funkcję podsekretarza stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Generalnego Konserwatora Zabytków pełnił od 2005 roku.

Warto zaznaczyć, iż wiceminister Tomasz Merta uczestniczył jako przedstawiciel Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w konferencji polsko-holenderskiej pt. „Muzea wobec zmieniającego się społeczeństwa”, zorganizowanej przez Muzeum Żup Krakowskich w dniach od 30 IX do 1 XII 2006 r.

Cześć Jego pamięci!

Nowy cykl filmowy „Ze skarbca wielickiego muzeum”

Ekipa filmowa TVP Kraków rozpoczęła w kwietniu realizację nowego cyklu filmowego „Ze skarbca wielickiego muzeum”. Filmy będą prezentować cenne, ciekawe, intrygujące obiekty, a zatem warte zobaczenia zarówno w ekspozycji w kopalni soli jak i Zamku Żupnym. Cykl obejmuje 12 trzyczęściowych odcinków, mogących istnieć jako niezależne impresje z Muzeum. W kolejnych projekcjach będzie pokazane m.in.: piękno muzealnych podziemi - komór Maria Teresa i Saurau, czar wielickiej soli, unikatowe maszyny, cenne zabytki takie jak Róg Bractwa Kopaczy, barty i lampki, ekspozycja „Sacrum w dziedzictwie solnym”, skarby z odkryć archeologicznych, najstarsza warzelnia neolityczna, kopalnia z czasów wizyty F. Chopina w 1829 r. i księga z jego wpisem oraz ufundowany przez Muzeum pomnik, Zamek Żupny, solniczki, cenne archiwalia, a także ciekawe wydarzenia muzealne, w których sól występuje na wielu płaszczyznach. Serdecznie zapraszamy do odkrywania muzealnego skarbcza.

Małgorzata Bogucka

Studio Radia Kraków w Zamku Żupnym!

W sobotę 27 marca studio Radia Kraków pojawiło się w Zamku Żupnym skąd na żywo nadawana była dwugodzinna audycja poświęcona Muzeum. Program prowadził redaktor Jan Stępień, który w krótkich rozmowach z gospodarzem obiektu - dyrektorem i pracownikami przybliżył słuchaczom instytucję Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego jaką jest wielickie muzeum, Zamek Żupny oraz zbiory - w tym solniczki, skarby archeologiczne odkryte w czasie ostatnich badań na rynku wielickim, działalność kulturalną i muzyczną. Dla słuchaczy przygotowany został konkurs z nagrodami.

Prezentacja Muzeum w Krakowskim Salonie Turystycznym

W dniach 9-10 kwietnia Muzeum Żup Krakowskich Wieliczka uczestniczyło w międzynarodowych targach, przygotowanych przez Grupę A05 pod hasłem „Krakowski Salon Turystyczny”. Stoisko znajdowało się w najbardziej reprezentacyjnym miejscu. Jego atrakcyjną aranżacją - a zwłaszcza postaciami w strojach historycznych warzących sól - przyciągały uwagę zwiedzających, którzy chętnie się z nimi fotografowali.

Wśród odwiedzających nas byli również stali bywalcy Muzeum, którzy znają je jak „własną kieszeń”, a Zamek traktują prawie jak „drugi dom”. Miły i serdeczny nastrój panujący podczas targów sprzyjał nawiązywaniu nowych kontaktów służbowych i znajomości.

Targom towarzyszył atrakcyjny program spotkań m.in. z Elżbietą i Andrzejem Lisowskimi autorami ciekawych filmów podróżniczych. Państwo Lisowsky jeden z odcinków swego popularnego serialu „Z plecakiem i walizką” nagrali w wielickim muzeum w 2006 r.

W związku z katastrofą lotniczą 10 kwietnia i ogłoszeniem żałoby narodowej dużą część targów odwołano.

Piotr Chwalba

Jedyna taka noc w roku...

Od pięciu już lat zapraszamy w maju na imprezę „Noc Muzeów”, organizowaną wspólnie z muzeami krakowskimi. Tegoroczna edycja odbędzie się w piątek 14 maja w godz. 19.00 - 1.00. Hasło przewodnie stanowi 100-lecie idei Wielkiego Krakowa, do którego nawiąże prezentacja „Wieliczka a Wielki Kraków”, przygotowana przez Wojciecha Gawrońskiego.

O 200-rocznicy urodzin Fryderyka Chopina, a przede wszystkim jego wizycie w kopalni w 1829 roku potwierdzonej wpisem w księdze pamiątkowej przypominamy efekty specjalne światła/dźwięk, które wypełnią muzyką kompozytora piękną komorę Maria Teresa. Warto zaznaczyć, że aby uczcić wielkiego kompozytora Muzeum przygotowało projekt „Solny Nokturn”, w ramach którego w październiku zostanie otwarta wystawa o kopalni z czasów jego wizyty w Wieliczce oraz będzie miała miejsce ceremonia odsłonięcia pomnika poświęconego wielkiemu artyście. W Plenerowym Kinie Żupnym, w którym ekranem będą ściany zamku, pokażemy różne realizacje filmowe o Muzeum. Zapraszamy też rodziny z dziećmi, którym proponujemy, tym razem zupełnie samodzielnie, a w dodatku w nocy, odkrywanie Zamku Żupnego wg przygotowanych wskazówek. Spróbujemy odpowiedzieć na pytanie co było kiedyś przechowywane w okazałej kasie pancерnej.

Do wielu refleksji skłoni wystawa „Żydzi w Wieliczce - przywracanie pamięci”, szczególnie warto ją zwiedzić z autorką Małgorzatą Międzobrodzką. Kultura żydowska stała się inspiracją dla Piotra Grzegorzka, który zaprosił do Teatru wycinanki dzieląc się swoją nietypową pasją. Zamek zostanie odpowiednio oświetlony, a w baszcie będą przygotowane efekty światła/dźwięk przypominające niektóre z jej dawnych przeznaczeń. Natomiast dwukrotnie będzie można czynnie uczestniczyć w nauce śpiewania pieśni górniczych razem z Zespołem Pieśni i Tańca AGH KRAKUS. Tradycyjnie już nasi goście mogą opuścić zamek z ciekawymi niespodziankami wylosowanymi w loteriach. W związku z dużym zainteresowaniem nauką udzielania pierwszej pomocy w ubiegłym roku powtarzamy tę ważną i pożyteczną akcję.

Serdecznie zapraszamy na nocne spotkanie w wielickim muzeum. Poniżej szczegółowy program.

PROGRAM:

EKSPOZYCJA W KOPALNI

Wystawa „W obiektywie Jana Czerneckiego. Fotografie kopalni wielickiej sprzed 100 lat”
Spacer po ekspozycji śladami obiektów, których używano w kopalni w czasach Fryderyka Chopina

Komora Maria Teresa II - światło/dźwięk - muzyka Fryderyka Chopina

Rezerwacja zwiedzania ekspozycji w kopalni od 4 maja do wyczerpania miejsc

- tel. 012 289 16 27, e-mail: promocja@muzeum.wieliczka.pl

Odbiór wejściówek i zbiórka grup w Zamku Żupnym, ul. Zamkowa 8.

ZAMEK ŻUPNY

Przez cały czas:

Efekty specjalne światła/dźwięk na dziedzińcach zamkowych i w baszcie

Zwiedzanie kompleksu zamkowego

Plenerowe Kino Żupne - impresje filmowe o Muzeum

„Nocne mama, tata i ja”

Teatr wycinanki (Inspiracją - kultura żydowska) - prowadzi Piotr Grzegorek

Spotkania z postaciami w strojach historycznych

Co skrywała okazała kasa pancerna w Zamku Żupnym?

Spacer po XIX - wiecznej Wieliczce (na podstawie makiety)

Nauka udzielania pierwszej pomocy

ponadto:

godz. 19.00 i 22.00 - zwiedzanie z autorem wystawy „Żydzi w Wieliczce - przywracanie pamięci”

godz. 19.50 i 22.50 - warsztaty muzyczne: Poznajemy pieśni górnicze - prowadzi Zespół Pieśni i Tańca AGH KRAKUS

godz. 20.45 i 23.45 Prezentacja Wojciecha Gawrońskiego „Wieliczka a Wielki Kraków”

godz. 21.30 i 0.15 Beczka niespodzianek (loteria)

Małgorzata Bogucka

Zwycięzcy zmagania z solną pisanką

Choć już maj i Święta Wielkanocne dawno za nami warto wspomnieć o nagrodzonych w konkursie „Najpiękniejsza pisanka z soli”. Wyjątkowo w tym roku do udziału w nim przyjęto aż 94 uczestników ze szkół województwa małopolskiego (Oświęcim, Chelmek, Lipnik, Gdów, Łapanów, Niegowić, Zabierzów Bocheński, Jadowniki, Nowy Wiśnicz, Niepołomice oraz Wieliczka i jej okolice: Grajów, Janowice, Mietniów, Pawlikowice, Węgrzce Wielkie).

Novum w tegorocznej edycji konkursu było zaproszenie do współpracy Muzeum Rolnictwa im. Krzysztofa Kluka w Ciechanowcu, gdzie znajduje się największy zbiór pisanek w Polsce.

Konkurs składał się z dwóch etapów. Pierwszy przeprowadzono na początku marca w Muzeum Rolnictwa w Ciechanowcu na Podlasiu. W konkursie uczestniczyła młodzież i dzieci ze Szkoły Podstawowej w Ciechanowcu oraz z Ośrodka Kultury Litewskiej w Puńsku. Drugi etap tradycyjnie przeprowadzono w Zamku Żupnym 30 marca.

Jury przyznało nagrody w następujących kategoriach:

I - III klasa szkoły podstawowej

- I NAGRODA Aleksandra Seniorek - kl. III Szkoła Podstawowa nr.3 w Podgrabiu
II NAGRODA Znałezmiak Weronika - kl. I Zespół Szkół nr 1 w Chelmku
III NAGRODA Urszula Pełszyk - kl. II Szkoła Podstawowa im. M. Kopernika w Ciechanowcu
Wyróżnienie Zofia Śnieżko - kl. I Szkoła Podstawowa w Mietniowie

IV - VI klasa szkoły podstawowej

- I NAGRODA Magdalena Kuczek - kl. V Szkoła Podstawowa Sportowa w Oświęcimiu
II NAGRODA Anna Dudek - kl. VI Szkoła Podstawowa w Ciechanowcu
III NAGRODA Anna Szklarska - kl. VI Szkoła Podstawowa w Mietniowie
Wyróżnienie Daiwa i Jolanta Czerlanis Ośrodek Kultury Litewskiej w Puńsku

Gimnazjum

- I NAGRODA Łucja Januszko - Gimnazjum w Puńsku
II NAGRODA Emanuela Wszotek - Gimnazjum w Jadownikach
III NAGRODA Joanna Fliśnik - Gimnazjum w Wieliczce
Wyróżnienie Sylwia Zięba - Publiczne Gimnazjum w Łapanowie
Katarzyna Drozd - Gimnazjum w Niegowici

Szkoła średnia

- Wyróżnienie Patrycja Tabak - Liceum Ogólnokształcące w Gdowie
Angelika Czernyk - Liceum Ogólnokształcące w Gdowie

Wszystkie solne pisanki prezentowane były w Zamku Żupnym w terminie od 30 marca do 15 kwietnia.

Przemysław Jagielski

Wydarzenia kulturalne maj 2010 r.

ZAMEK ŻUPNY

Czynny od maja w godz. 9.00 - 20.00, codziennie z wyjątkiem poniedziałków.

14 maja (piątek), godz. 19.00-1.00

Impreza plenerowa „Noc Muzeów” w Zamku Żupnym i ekspozycji podziemnej

Szczegółowy program w oddzielnym artykule i stronie www.muzeum.wieliczka.pl

Rezerwacja zwiedzania ekspozycji w kopalni od 4 maja do wyczerpania miejsc - tel. 012 289 16 27, e-mail:

promocja@muzeum.wieliczka.pl.

Odbiór wejściówek i zbiórka grup w Zamku Żupnym, ul. Zamkowa 8.

do 6.06

Wystawa - „Żydzi w Wieliczce - przywracanie pamięci”

do 31.08

Wystawa - „Młodzież ambasadorem regionu wielickiego”

19.05 (środa), godz. 17.00

Spotkanie Towarzystwa Przyjaciół Muzeum pt. „Kompas Einsteina czyli jak rodzą się wielkie teorie naukowe”. Wstęp wolny

EKSPOZYCJA NA III POZIOMIE KOPALNI SOLI

Czynna w godz. 7.30 - 19.30

do - 26.09

Wystawa „W obiektywie Jana Czerneckiego. Fotografie kopalni wielickiej sprzed 100 lat”

Patronat medialny: TVP Kraków, Dziennik Polski, Radio Kraków, Midrasz

TVP KRAKÓW

DZIENNIK POLSKI

RADIO
KRAKÓW
Małopolska

Przed stu laty prasa informuje o Wieliczce...

Nowiny. Dziennik demokratyczny niezawisły ilustrowany,

środa 4 maja 1910, nr 102

„Z Wieliczki. We środę 4-go b.m. odbędzie się w Wieliczce w Sali teatralnej, staniem Koła Pań, wieczorek szopenowski, z którego dochód przeznaczony jest na wsparcie dla ubogiej młodzieży. Program ułożony jest bardzo starannie i zapewniły współdział wybitnych sił miejscowych i zamiejscowych, a przede wszystkim szlachetny cel niezawodnie ściągnie publiczność, pragnącą mile spędzić wieczór. Na program składa się odczyt o życiu Chopina, utwory Chopina, wykonane na fortepianie, śpiew, deklamacja i muzyka salinarna. Wieczór zakończy obrazek dramatyczny Gawalewicza pt. „Preludium Chopina”.

MUZEUM ŻUP KRAKOWSKICH WIELICZKA

ul. Zamkowa 8, 32-020 Wieliczka

tel. (012) 289 16 00, fax 278 30 28,

promocja@muzeum.wieliczka.pl

www.muzeum.wieliczka.pl

Redaktor naczelny: prof. dr hab. A. Jodłowski

Redakcja: E. Bednarowska-Guzik, M. Piera

Opracowanie graficzne: E. Giżycka

Zdjęcia: A. Grzybowski, L. Kostuś

III